

Вона характеризується таким станом національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, забезпечує конкурентоспроможність держави, її незалежність від зовнішнього середовища та економічний добробут населення.

Загалом можна дотримуватись позиції, що забезпечення економічної безпеки держави має здійснюватися як складова національної безпеки держави, що потребує орієнтації на стратегічні напрями її розвитку. Тому науковцями й акцентується на важливості коригувати будь-які наміри у сфері економічної безпеки відповідно до Стратегії національної безпеки України на 2010–2015 роки [5]. Сьогодні як ніколи загострюється надзвичайно важливе питання забезпечення економічної безпеки України, що є одним з найважливіших національних пріоритетів і вимагає посиленої уваги представників владних структур, громадських і політичних рухів, науковців, широких кіл громадськості. Забезпечення економічної безпеки є гарантом державної незалежності України, умовою її сталого розвитку та зростання добробуту громадян. Тому досить важливим є ретельне дослідження економічного становища нашої держави і прийняття кардинальних рішень щодо його покращення.

Використані джерела

1. Кириченко О. А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання : монографія / О. А. Кириченко, В. С. Сідак, С. М. Лаптев та ін. — К. : УЕП «Крок», 2008. — 401 с.
2. Бесчастний А. В. Економічна безпека України у контексті світової економічної кризи // Економіка і держава. — 2009. — № 15. — С. 67–69.
3. Дмитриченко Л. И. Государственное регулирование экономики: методология и теория : монография. — Донецк: УкрИТЭК, 2008. — 330 с.
4. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України / В. А. Ліпкан. — К. : Текст, 2005. — 350 с.
5. Стратегія національної безпеки України на 2010–2015 рр. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://www.cirs.kiev.ua/cs/en/home/98-2010-2015-.html>.

Черкас К.Ш. - курсант факультету економіко-правової безпеки;
науковий керівник Кокарєв І.В. -
доцент кафедри економічної та інформаційної безпеки
(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ШЛЯХИ ОТРИМАННЯ ЗЛОЧИННИХ ПРИБУТКІВ В УКРАЇНІ

У ст. 209 Кримінального кодексу України надано поняття «відмивання» доходів, одержаних злочинним шляхом як «вчинення фінансової операції чи укладання угоди з коштами або іншим майном, одержаним унаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, а також вчинення дій, спрямованих на

приховання чи маскуванню незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення, а так само набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних унаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів» [1].

Актуальність теми полягає в тому, що більше половини організацій світової торгівлі входить у великі корпорації. І половина світової торгівлі проходить через офшорні центри, оскільки корпорації змінюють прибуток, де вони можуть уникнути податків. Також, шахрайство здійснюється через офшорні оболонки та банківські рахунки, і це відбувається у глобальному масштабі.

Як свідчить світова практика, у підприємства є три основні легальні джерела отримання прибутку:

- перший - прибуток утворюється за рахунок монопольного становища підприємства з випуску тієї чи іншої продукції або (та) унікальності продукту. Підтримка цього джерела на відносно високому рівні передбачає постійне оновлення продукту. Тут слід враховувати такі протидіючі сили, як антимонопольна політика держави і зростаюча конкуренція з боку інших підприємств;

- другий - пов'язаний безпосередньо з виробничою і підприємницькою діяльністю. Практично це стосується всіх підприємств. Ефективність його використання залежить від знання кон'юнктури ринку і вміння адаптувати розвиток виробництва під цю постійно мінливу кон'юнктуру. Тут усе зводиться до проведення відповідного маркетингу. Величина прибутку в даному випадку залежить, по-перше, від правильності вибору виробничої спрямованості підприємства з випуску продукції (вибір продуктів, що користуються стабільним і високим опитуванням), по-друге, від створення конкурентоспроможних умов продажу своїх товарів і надання послуг (ціна, строки поставок, обслуговування покупців; післяпродажне обслуговування); по-третє, від обсягів виробництва (чим більший обсяг виробництва, тим більше маса прибутку), по-четверте, від структури зниження витрат виробництва;

- третій – прибуток виникає в результаті інноваційної діяльності підприємства. Його використання передбачає постійного оновлення продукції, забезпечення її конкурентоспроможності, зростання обсягів реалізації та збільшення маси прибутку [2].

При виборі шляхів збільшення прибутку орієнтуються в основному на внутрішні фактори, що впливають на величину прибутку. Збільшення прибутку підприємства може бути досягнуто за рахунок збільшення випуску продукції; поліпшення якості продукції; продажу зайвого устаткування та іншого майна або здачі його в оренду; зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу; диверсифікації виробництва; розширення ринку продажу і т.д.

Але, крім цього існують ще й нелегальні, або кримінальні шляхи одержання прибутку та схеми «відмивання» грошей. Відмивання грошей – це процес, за допомогою якого створюються, існують і використовуються доходи, які отримані за межами законодавчої та нормативно-правової бази держави.

Відмивання грошей – досить складний процес. Доходи, отримані злочинним шляхом, проводяться через складові фінансової системи з метою приховання їхнього незаконного походження і надання їм виду легально отриманих. Сам процес відмивання грошей являє собою складну послідовність операцій в системі фінансових розрахунків. Між тим аналіз міжнародних нормативних актів дозволяє виділити кілька основних складових:

- розміщення - це впровадження наявних коштів у фінансові інструменти, а також розміщення їх у містах віддалених від місць їхнього походження;

- шарування - відокремлення незаконних доходів від їхніх джерел шляхом створення складного ланцюга фінансових операцій, спрямованих на маскування послідовності сліду цих доходів;

- інтеграція - створення схем легальності злочинно отриманим фінансовим коштам. Гроші знаходять фіктивне легальне джерело походження та інвестуються в реальну економіку.

Відмивання грошей загрожує економічній та соціальній стабільності як окремої держави, так і світової спільноти загалом. Тому важливо здійснювати ефективні заходи боротьби з легалізацією незаконних доходів. Успішна система протидії відмиванню коштів допоможе також зменшити кількість шахрайств та інших злочинів, адже зі зростанням ймовірності покарання та зменшенням можливостей до легалізації доходів у злочинців знижуватимуться стимули до протиправних дій.

Використані джерела

1. Андрушко П. П. Проблеми кваліфікації легалізації (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом. *Правова держава* / П. П. Андрушко // Щорічник наукових праць Інституту держави і право ім. В. М. Корецького НАН України. – Вип. 13. – К., 2012. – С. 334–346.
2. Ситник Г., Баранов Р. Світовий досвід щодо здійснення боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, для України / Г. Ситник, Р. Баранов // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2014. – № 17. – С. 213-216.
3. Грищенко О. Проблеми боротьби із «відмиванням брудних коштів» [Електронний ресурс] / О. Грищенко. – Режим доступу до статті: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1816>
4. Ключко А.М. Окремі питання легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом у банківській сфері / А.М. Ключко // *Форум права*. – 2014. – № 1. – С. 228–232 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_1_40.pdf